

САНТА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 сүл алтынны
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАП
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 6 (6611).

1988 сүл. Тохсуньу 14 күнэ,
чэппиэр

Сыаната
3 харчы.

тиэйэр-таһар үлэлэр

БОРИСОВ, ССКП райкомун иккис секретара

Иккис тыгыз атыарышта совхозтарга охус тыгзаанынаах, ыраахан балаһыаньна үөскөтө. Быһылты уратылаах кыстык дымалбатын тиэйэр-таһар үлэлэр быһаараллар. Общественин сүөһүнү сүл таһаарар инниттэн хаалбыт кылгас нэмгэ 10896 тонна оту, 6050 тонна концентрированной аһылтаны уонна 34000 тонна чогу адалар сорук турар. Ол иһин ССКП райкомун бюрота уонна райсовет исполкома тиэйэр-таһар үлэлэ сүл I кварталыгар оройуоннаах Чыбырдар социалистическай куоталаһыларын усуллубулатын бигардаһыттар. Ону таһынан нэдиэлэни эбэтэр декадана тиэрдиһэр былааннары төдөрүү иһин министэргэ водителлэри бириэмэни, куоталаһы көдүүбүн үрдэтэ.

Үөскөбүт балаһыаньна тыба өйдөө өрөмүөнүүр-техническай предпрятне водителэ Ула Кыһыл Знамята орден кавалера, ыччат наставнига Иванов Федор Николаевич салайааччылаах 6 киллээх биригээдэ оройуон бары механизатордарыгар ыгырыны таһаарыта. Бу бачымы Карл Маркс аатынан, Субуруускай аатынан уонна «Чурапчы» совхозтар водителлэре бастакынан өйдөө эмиз үрдэттиһиб, социалистическай эбэһээтэлиһтибэлэри ылымналар.

Тиэйэр-таһар үлэлэри тэрийиңгэ болдомтону ханнык боптуруостарга ууруохха?

Бастакытын, автомашиналар техническай туруктарын үрдүк таһымыга тутан, киллэлэри линияга мунутуурдук туһаныахха. Бу үлэлэ «Чурапчы» (ныл. инженер Окоенников Н. В.), Субуруускай аатынан (Попов С. Р.) совхозтар инженерия сүтүбүлэри бэлэмэ суохтарын көрдөрүлэр. ОАПХ ыраах рейстарга сылдар кыахтаах 107 автомашиналарын мунуттаах 70 чата эрэ туһанылар. Маннык ыстырылаах нэмгэ ОАПХ инженерия сүтүбүлэри (Тихонов Л. Н.) балаһыаньна кеннэрүтү дүһал дьаһаллары ылымнаада. Техническай көрүүнү ытыар, өрөмүөнүүр иккилин-үстүү киллээх бастааһынай эволюлары гарантар аайы тэрийахха.

Иккиннин, автомашиналар көдүүстэрин үрдэттиңгэ үлэ-прогрессивнай ылымнарың туһаныахха. Карл Маркс аатынан совхоз шофердара кыстык кэмнэр коллективнай бэдэрээкэ киирдилэр. Киллэр кылгас кэм иһигэр 6 автомашинанан 120 тонна оту, 200 тонна сиктэһи, 480 тонна таас чогу, 650 тонна комбинорму таһары ситистилэр. Көдүүстэһитин үлэлэһиң атын көрүүнүң автомашиналарга водителлэри сменанан үлэлэтиң буолар.

Үсүһүн, кыстык ааспыт кэмнэр биер улахан итэһиһин совхозтар салалталара ыраах баар учуастастарга оту тиэйиңгэ дьону сүтүрдэбэтэхтэ, киллэлэргэ сөлтөөх эппиэтлэһиң туруорбатахтара буолар. Субуруускай аатынан совхозтан абылаах хонуктаабыта ол тиэйэ тиийбит 5 автомашина Кобзайн курдук сиртэн курзанаах төһүнүлэр. Маннык быһыны-майгы атын совхозтарга эмиз сыйыаһаах. Калбит оту түһүрүр-күһүстэри инниттэбэ суох сүөһээһиңгэ, докумуннаһыңга эргичи дьуһурустубалаһыны олохтуохха.

Төдөрүүнэ, оройуон үрдүнэн тиэйэр-таһар үлэни оперативнайды салайар аналлаах киннээһиңгэ диспетчерскай сулуусуа ОАПХ советын иһинэн тэрийиңгэ. Манна хас бирдин кэлбит-барбыт массына регистрациялана иһиһтэхтэ. Вүлүттэн, Кобзайттан, Горнайтан, о. д. а. сирдэртэн тиэйэр-таһар үлэлэргэ сылдарыччылар, совхозтары уонна оройуон киннээһи салайар кини кытта радионан сибээстөөх буолууларын хааччыйаахха.

Басиниң, шофердар уонна куруусчуттар үлэтир, сыһыанар усуллубуларын тэрийэргэ олохтох сөдүсөттөр, хааччылар тарилтэлэр ыһаһахтаахтар.

Оройуонга ыраахан балаһыаньна кеннөрүүтэ көмөлөһөр түбүттэн 1988 сүл тохсуньу 8 күнүгэр Саха АССР Министрдерин Совета «Чурапчы оройуонугар тиэйэр-таһар үлэлэргэ көмөнү оҥорууга эһин дьаһаллар тустарынан» боптуруоһу керэп, практическай дьаһаллары ылла. Уураах быһылытан, республика 8 оройуоннарыттан, Госагропром, «Якутантоптранс», «Якуттоль» холбоһун, Нерюнгри куорат тарилтэлэрин транспорттара 2600 тонна оту, 1000 тонна комбинорму, 14,5 тыһ. тонна чогу тиэйэргэ соруудаһынылар. Туһайнаах ведомстволар трассаларга сылдар водителлэри аһылтанын хааччыһыңга, техническай көмөнү оҥорууга, умахын-оһууохтуур матырыаалларын харгыһа суох хааччыһыңга, суолу нуруутун чоһуугар түһэриңгэ, о. д. а. боптуруостарга эбэһиһтэһиһилэр.

Көстөрүн курдук, тиэйэр-таһар үлэлэртэн совхозтарга общественнай сүөһүнү сүл таһаары, сүлүк кыстыгын быһаары быһаччы тутулуктанналар. Онон бу үлэлэ ураты болдомто уурулдуохтаах.

Охсуулаах үлэ вахтата Бүтүн Союзтаабы XIX партийнай конференцияга ананар

«Мындааайы» совхоз коллективын 1988 сүлгэ СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИВЭТЭ

«Мындааайы» совхоз рабочайдара, инженерия-техническай үлэһиттэ, специалистара, бары үлэ коллективтара ССКП НК дойду социальнай-экономическай сайдытын түтүтэһиңгэ ытыар киннээһиңгэ үлэтинэн өрө күүрдүлээн 1988 сүлгэ маннык социалистическай эбэһээтэ, листибэни ылымнабыт:

СҮӨҮ ИТИТИГИҔЭР

— ынах сүөһү ахсаанын 2550 төбөгө, ол иһигэр ынаһын 870 төбөгө тиэрдэргэ; сүлүмэ 1800 төбөнү, ол иһиттэн 1000 биирнэ итиргэ;

— 1537 тонна үүтү валовойуонан ыан, былаан 47 тоннаан аһарарга; биридин фуражнай ынахтан үүтү майын былаанын 60 кг аһаран, 1760 кг тиэрдэргэ. Үүтү государство туттарыла 1340 тонна былааммытын 1395 тоннаан толорон пятилетка былаанмытан хаалымытын 55 тоннаан ачатыахпыт. Государство туттарылар үүт 70 бырыһынын бастакы суортааһынан барарын ситиһэргэ. Туттарылар үүт хаачыстыбатын үрдэттиң суотуга 1987 сүлү кытта тигиһтэхтэ, 3 тыһ. солк. барсы эһин ыларга. Үүтү туттары былаанын аһарыттан өссө 30 тыһ.

солк. эһин киллэрэргэ; 1 центнер үүт бэйэбэ сыанатын 2 солк. 78 харчынан намтатыахпыт. Ити түмүгэр үүтү оҥорон таһаарыма ороскуоптутун 38,7 тыһ. солк. аччатарга;

— ыаммыт үүт 83 бырыһынын государство туттарыла, сүлүмэ 3,8 бырыһыныга тиэрдэргэ. Эһи туттары былаанын 5 тоннаан аһаран 345 тонна оҥорорго. Ол түмүгэр 13 тыһ. солк. эһин киллэрэргэ. Кэмчилээһиң режими күүһүрдөн 1 центнер эт бэйэбэ турар сыанатын 10 солк. чэппэтарга. Сүөһү итиитигэр ороскуотуруу 25 тыһ. солк. аччатарга. Туттарылар сүөһү 68 бырыһынын итэһиң суотун орто уоһуулаабыт дүһүн туттарыла. Күһүңгү уотуга туруруллубут 350 төбө сүтүттөн 200-һүн 350 уонна онтон үөһэ тыһынаах ыһаһыһынан туттарыла.

ҮҮНЭЭНИИ ҮҮНЭРИИГЭ

— 530 гектарга туо. рахтаах культуралары ыларга, гектарга 12 центнер үүнүүнү хонуга, валовойуонан 363 центнер бурдугу ыларга. Сигирдиллэр 256 гектар бааһыһы көдүүстээхтик туһанан гектарыттан 140 центнер кыһа.

маассаны быһарга, 35840 центнер кыһа маассаны валовойуонан ыларга, 3000 тонна урдук хаачыстыбалаах сиктэһи бэлэмниһэргэ. Эбэх сыллаах оту 300 гектарга быһаахпыт. Атын хаһаайыстыбаларга 30 тонна эбэх сыллаах от сизмэти атылаан, батараллыбыт бородуусуһаттан эһин 29 тыһ. солк. киллэрэргэ.

ТЕХНИКАНЫ ТУҢАНЫГА

— техниканы көдүүстээхтик туһаны суотугар хонуу-транспортнай үлэлэри былааннамыт 80 тыһ. эталоннай гектар иһинэн толорорго;

— бары транспортнай үлэлэри былааннамыт 1 мол. тонна-километр иһинэн толорорго;

— сүөһүнү уулаты 50 хоһуому таһары—3,1 ыһыны—90, аһылы тардытыны—17,5 бырыһыаннарын механизацияларга.

КЭМЧИЛЭЭҺИҔИГЭ

— былааннамыт барыһы 300 тыһ. солк. тиэрдэргэ, уматык-оһууох.

«Чурапчы»	63,2	61,2
Сылаһ	28	26
Киллэһи	14	14
Арыһаах	17	17
Туоһа	112	112
«Мындааайы»	93,2	87,4
Болугур	74	69,2
Соловьев	19,2	18,3
«Мугудай»	90,3	89,5
Маралаайы	19,4	19,4
Чыаллара	25,6	25,6
Толоон	22,3	21,5
Төлөй	23	23

Көстөрүн курдук, XIX итиитэһа үһүс сылын ыанныксыттар ыраахан балаһыаньна көрүстүлэр. Совхозтар билгисин сыларга урдүттэн оттоһон олоһоллор. Эһин аһылы сир аһыны былааннамытын курдук төдө-хоро оһоһулар буолбатах. Көмө сулуусалар ыанныксыттар ыраахан үлэлэрин чэппэһиһэргэ бары күһүстэри ууруохтаахтар. Дуһа кыратыһа, уу баһыһа, эһин аһылы бэлэмниһтэ кэмнэр туох да иһингэбэ суох быһаарыһалара эрийиллэр.

КЭРЭ-БЭЛИЭ ДАТА ЛАРЫ КӨРСӨ

— В. И. Ленин 118 сааһын көрсө үүт ыанын уонна государство туттарыла 4 ыйдаах былааннарын толорорго;

— Бүтүн Союзтаабы XIX партийнай конференцияны көрсө үүт таһынан 6 ыйдаах былаанын 146 центнер аһарарга, государство туттары былаанын 73 центнер аһарарга;

— Ленинскай комсомол 70 сыллаах юбилейн көрсө валовойуонан үүтү майын былаанын 271 центнер, государство туттарыны 152 центнер аһарарга, түөллөһи туттары сыллаабы былаанын толорорго;

— агропромышленность үлэһиттэрин күнүгэр үүтү государство туттары 11 ыйдаах былаанын толорорго, эти туттары сыллаабытын ситиһэргэ;

(Эбэһээтэлиһтибэ совхоз алын сүһүөх коллектитарын мунуһахтарыгар ылымнаһа).

Быһаарар совхоз директора В. П. ЧИЧИГИНАРОВ

— Сыл сагаланабыттан отделениеларынан хаһаайыстыбанай ахсааһа киирдийбит. Хамнас фондатын нормативтарын олохтоотубут. Үлэ саһа тэрээһинтэр киирбипитин сибээстээн биригээһиң бөдөрүөттэһиңи сөргүтэн эрэбит. Ферма аһыны биридин биригээһиңи специалисттаран аналлаатыбыт. Сүлүк итиитин сүһүһүн зоотехнигы уонна ветерач сыһыартаатыбыт. Рабочайтан салайааччытыгар тийэсатан ааһа-суоттуу үөрөннөһиһиң табыллар балаһыаньна үөскөтө. 1 солк. суумалаах бородуусуһаны батарыттан 77 харчы хамнаһы ааһаахпыт. Ааспыт сүл түмүгүнэн орто хамнаһыт 3779 солк. тэһиһтэ. Чуһааһы сылларга

тыһ. солк. тиэрдэргэ былааннабыт. Ити былаан төһө түргэһиң олоххо киирэр совхоз хас биридин рабочайттан туттуктаах.

Сүөһү итиитин культураны үрдэтэргэ ураты болдомтобутун ууруохпут. Иһин отделениега хонтуруоһууру двордар тариллэхтэ. Ферма аһыны зооветеринария куруһуонтары сүл устата үлэлэтиһиң. Сүл устата сүөһү итиитигэр үлэһиң коллектитар бэдэрээкэ бары киирэллэр былааннаһар.

Сүөһүтү үлэһиң чэппэһи, олоһор усуллубуһа тыһа тупсары—үүмүт сүл биер ботчумнаах соруктара. Болугур, Соловьев отделениеларыгар биридин сайылык тутулган үүт сойуттар агрегаттарынан, электродойка-

рынан хааччылаахтары. Соловьев отделениетын Таастаах ферматын кини нэммөт итиер система сылытар буолуо. «ЭПВ-2» электронталлары, «РТЭ» оһохтору, о. д. а. хотоннор микроклиматтарын тупсарыһа салгыны иһиниң туһаны былааннаһар.

Болугурга бааньны, олоһор дьаһалар, Хаһылаах гараж, о. д. а. бөдөһ тутуулар 1988 сыллаахха бэйэлэрин учараттары бууталлар.

Эбэһээтэлиһтибэ хас биридин салаага чоһу тэрийэр-техническай дьаһаллар былааннарыгар тирэһиһэр. Совхоз сулуусалара бэйэлэрин кыахтары учуоттаан киириһилэри бэлэмниһилэр.

Хаһаайыстыбанай ахсаан уонна бэйни бэйэ

үбүлэһитин усуллубуһа тыгар ханнык баһарар хаһаайыстыба бэйэтин иһаахтарың төһө кыалларын мунутуур барыһаахтың туһанарга кыһаһарын эрийэр. Ити быһыһынан бийиң таас блоктары оҥорууну, эбэх сыллаах от сизмэти үүнүрүһиңи салгыны саһаһаһаахпыт. Кэлэр өттүгэр сыһаа коммунальнай хаһаайыстыбаны үөскөтөр бадалаахпыт. Ити хаһаайыстыба оттук, деловой майн бэлэмнэһиһиң, киириһчэ оторуутунан хоһууларын, түһүк араамаларын уһаһыһа дьарыһаһаһаахпыт.

Үлэһиң иһин Соловьев отделениетыгар тийбит. Болугурга бэдэрээкэ киириһиң сибээстээн сүөһүтү үлэһа былдаһың буолар туруктаах. Иһиниң быһыны-майгы совхозка бүтүннүүтүгэр үөскүүрүгэр баһарабыт.

■ Хааччийы айгэтигэр:
БУФЕТЫ АСТАРАР НААДА

Аһыыр кинигит аһыа-
дигэ буолла, Оттон аас-
пыт сылларга тоҕо эрэ
майна буфер туох да ки-
нигэне суох үлэтин түр-
бута эбээт. Аһыыр кини-
тэ аһыах дигэ аһардаас
дисциплинай элэктростан-
дарт 23 үлэниитэ, ону
үрдүнэн лесопункт алла-
ры ыскалматын, сал-
пын «Струн» рабочайда-
ра, уу таһар автомаш-
иналар шофердара, атын-
та дым албах буолара.

Эбэтэр буфеты аста-
рыы онуук ыарахан,
ыһадыбат буолларыны,
райно итин эбээт аҕала-
рыгар түрүөрөсбөт.
Онуоха аһааһа термос-
тар буферка бааллар.

Партия эргээн оиг-
тун хөгжсөн ийнхэг ту-
уурбуут соруугун райно
үлэйнхтэрэ олоххо дыла-
лаван көрдөрөлнөртөг
багараахат.

А. НИКОЛАЕВ,
Л. ПОСТНИКОВ,
В. ДЬЯЧКОВСКАЯ,
Д. МЕСТНИКОВ
ул. д. а. барыги 18
рабочий.

Водителлэр куоталаһы-
ларын сыллаабы түмүгэ

төбө «Мындавайы» совхозтан С. В. Павлов табыста. Кийин сызлаары үлэтин түзүктөрү: 262582 тонна километр. 1805 тонна таһарас Карл Маркс атынан совхозтан С. М. Ноев үнүс буолла. Кийин сызлаары 246213 тонна километры оңорон 922 тонна таһарасы түздү. Итинэн салгыны илгесталар туһааннаарынан мааньык үлэтин илгистилэр: П. М. Луконин (Эрилик Эриетин), М. М. Ефремов («Мугудай»), В. П. Дюдорон (тэһээр-таһар үлэлэр кийизэр), В. Н. Дорогунов (Субурууснай).

Үүт таһар автомашиннаахтарга Эрмек Эрнстийн аатынан совхозтан **Василий Петрович ЛУКИН** нүрхтэхэзчиглэрин бары кордо-руулэринэн таппа сабырайда. Ки-ни 63616 тонна-километр үлэин толордо, 2431 тонна үүт таста, автомашинаны туһаны коэффи-циенты 72,7 бырыһыанга тиэртэ. Иккис миэстэлэммит С. В. Плато-нов (Субуруускай) 40563 тонна-километры сүүрдэ, 1477 тонна үүт тэвдэ. Автомашинаны туһа-нытын коэффициента — 56 быры-һыан. Үлүс миэстэзэ «Чурапчы»

Нюоталааны үнүктөннө. Биди-
ги уопсай интэрвенска арыйах
сыыһаралары пнтингирэлэри ба-
дарылар. Бэри болохтөртөн
автомашинаны туланыы коэффициен-
та В. П. Луккина (Эрилик Эри-
кити) улахан. Эппинит курдук,
72,7 бырыһыан. Эмэ ити сохсоз-
тан уу таһар автомашини водите-
ли А. В. Прокопьев саамай элбэх
таһаары таста — 19255 тонна.
Саамай элбэх уматыгы «Чурап-
чы» сохсозтан С. А. Сивцев кэм-
чилээтэ — 1403 литр

Бөдөхтөрүгөр бастаабыт Петр Григорьевич Кинмовы, Николай Афанасьевич Потаповы, Василий Петрович Луишны, Афанасий Васильевич Прокопьевы кыайылаах үлэстөрүнүн бүүрдэлинибит. Умунут сылга ситиһинилэр өссө түгүл чынгаталларигар баарабыт.

Куоталаһың тәрәзһинигәр актив-
най кыттындарын иһнә «Мугу-
дай» совхозтан Н. А. Мандарова-
да уйна тизгәр-таһар үзләрнә са-
тайар иһнәтән Н. П. Ермолаевна
мәхталбыһн билләреһн.

Кишинувтаахтарга ОАПХ советий уонна «Сага олох» хайыат дипломнара, сыаналлах бэлэхтэр утгарыаллаахтара.

Усулуобуяа быһымытынан, нуоҕалаһыыга үрдүк көрдөрүүлэри ситистит ханнык баһарар водителларттар бырааптааҕа. Сыллаабы түмүккэ биэтэксэ нилнаах уруу кэлдилэр?

Улахан кыамтаах КамАЗ уон
«Урал» автомашиналар води
элэрин куоталаһыыларын сы
сааланыырыттан ыгырыылаахты
— тизир-таһар үлэлэри салайа
ниин водителлэре баһылаан-көү
лээн түмүктэттилэр. Бу бөлөххө
Петр Григорьевич КЛИМОВ 341,4
тыһ. тонна-километр үлэни толорон
бастаата. Кини сыл устата 4668,8
тонна таһаары таста. Былааны
40 бырыһыан куоһарда. Иккин
мезгэлэ кини биир үлэлэир та
баарына Н. Н. Пономарев таһаста.
Николай Николаевич көрдөрүүлэ
рэ—311,6 тыһ. тонна-километр
даах үлэ. 1876,2 тонна таһаар
Союзстар КамАЗ автомашинала
ра күүһүгүтүн тизир-таһар үлэ
лэри салайар кинигэ бэриллэбит
тара. Инна Гынан А. А. Посель
ский (Эрилин Эристин), М. П.
Пермяков («Мугудай») көрдөрүү
лэре үчүөттэмтэ.

ММЗ уола ЗИЛ автомашиналар водителлэриг бөлөүгү куталаһы тыһаһыннаахтык барда. Бастаабыттар бөлөхтөрүгэр ыйкларгал ахсы сагалтан сага аяттар ааттаммыттар. Оттон сыллаагы бизнэс «Чурапчы» сохот опыттаах водителлэ Николай Афанасьевич ПОТАПОВ бастаан тавыста. Бу чулуу шофер быһыл дууһа олобуна 24-с сыла. Идэтиги оройуонка 7 төгүл, респуб-

УЊУН УОЧАРАККА ДА ТУРАН

Бидний, Арылзаах
 бөхчлэгийн олохтоохтору,
 буйст алтныныгттан ил-
 гэрлэлийн эрйдэинибит.
 Икариньбит бнэр эрэ
 оргирир оигорэр, онно
 120 устуук бухаанкы
 гэгээрэр. Ол уочаракы
 2-ийн устуунаан туг-
 эддэн 60 эрэ малга
 тийгэр, отгон нэйдилэг
 150 нэйдилэгнэлэх.
 Итин үлдүнэ өсөө дөд-
 ад өдөлоругар, балы,
 нага, ферма үлэинтэрин
 үгүсүү ашлыктарьгар
 эрлэдэн.

Пекардартан тобо ил-
ли эргирги оторбоотторун
йыттаха — дин талманы,
оророр муоста чыкканы,
ион тикте тахсыбат,
ордыгар мис инчэбон
дизн булар. Билиги са-
лаабытыгар, кти бери,
инилатор олод суохтар.
Зыйла дыалара отука-
ураламмыта, олод
инэ былырвентилат-
тар сылыида. Муоста
ыккына да буолуоина,
икте охсор илтин ула-
уарга анан ыспаммы-
та олобулаабута. Одо-
е огул маанын то-
у хааткыйар. Олод ба-
гыччы, билиги салаа-
ытыгар, пекардар ил-
амныылара суохар сы-

Бата да мөлтөх, үнэ-мөнгө
сүйлэх буолар. Үнэ-мөнгө
сүйлэх: «Ыдынг, Үнэ-мөнгө»
сүтүтүр да сүтүтүр, үнэ-мөнгө
дөнүлүр. Ытык кылым
каптинник сүтүтүр, үнэ-мөнгө
тан табылмай?!
Пенария үнэ-мөнгө оюлту,
сүтүтүр үнэ-мөнгөтөр олус
арайдынылтар. Сельсовет
исполкомдугар отделение
советыгар дааны бопу-
руос хаста ала нүрүтүр.
Иэс эрээрн, хынык да
хамсааһын кылайт өкө-
нуллубата, оһор арай үө-
һэни брэгшартан ким
орослоһон дыһалык
контрароһон дэһи сүтүтүр-
дүм.

В. ПОПОЗД.

Снимки: водителилэр социалистической куотала-ныларым кыайылаахтара (Хайастан) Петр Григорьевич Климов, Николай Афанасьевич Потапов, Василий Петрович Лукин уонна Афанасий Васильевич Пронькин.

П. Окенешников
фотот.

Хаһыат экономическай оскуолата: бастагы занятие

БИРИЭМЭ МОДЬУЙАР

Дойду социальный-экономический сайдыгын түргэтэтингээ, олох бары айгээлэритэр эрэйнээр уларыйыгдалары сүтүүнхэ партиа бэлэстээбит дьолунаах сойгуларын олоххо киллэрингээ экономический үөрэхтээнин кодүүнүн тосту үрдэтинин модүүбэр. Ити «Үдүннэттэр политический уочина экономический үөрэхтээнин систематын уларыга тутар туһунан» ССКП КК уураалар өссө төгүл кичэйэн этилиннэ.

Парти улсын биш сүрэн хайрсахтайн экоммшаны са-
хынрыг булар. СССР НК
бас мнанаары (1937 с.) Плену-
мун уурхаатарын олохот залу-
ны хайрхастыбантай механи-
зм бүтгүүнүг төрдүтүн улары-
та туугуун сайланы үрдүк на-
дугустайх мингас систематын
төрийнни модьуйар

ССКП XXVII съездин уураахтары, Ас-уол программаны б-ооххо киллэринэ биир хорсун уонна эрдэлэх хардыынан советтэригэр ханааһыстыбан-

ааһаҥҥа уонна байыни байы-
ннунтунгэр киллэрин буол-
1988 сыл тохсунньу 1 кү-
нэ Саха АССР Госагропро-
мунун совхозтара толору ха-
тыстыбаннай ахсааҥына уон-
на байы үбүлэһиннунгэр
килэр. Чурааччы оройуону
совхозтара уонна ОАПХ
үбүлэһир оромуоннауур-
дестай предпринятие, «Аг-
ропромхимия»,
«Агропромэнерго» ээһэ толору
хатыстыбаннай ахованына
байыни байы үбүлэһинни-
лиэхтэһэ.

сүлгя сорууттарын ула-
Ол курдук үүтү госу-
дта туттарыы 9100 т.
осударствода туттарыы
т, туулдары туттарыы —
нн, солк., хоргочунуу тут-
— 300 т, огуруот аһын
аһын — 310 т былаанна-
Соруктары тазоруу аба-
нн үлүнн өрөйөр.
аагытчан, оройоммут
орхостарын уолна ОАПХ
иларын хааааыгыбаннай
на уолна бейааи бейа
бордуу
бичачи
соруа
дестин
касааи
чытын
дохоту
толобур
станаа
ыстаах
бичааи
тоно үл
да. Онон
бах бор

гүнзэг тодруу хийлгэж
үзрэг. ОАИХ бичигдээ-
хэснэгт, гэрлэлтээр
саргизацна барда. Ин-
дцл түмүүгүнэн 801
сүүмэлдэх табарыг

иальный сыянастар
ба барар буоллудар.
ство элбэх сүрүн сред-
булунулар. Сагалым
иго совхозтарбыт до-
на-күүнө суох балан-
приехтээхтар.
инэн, хамнас фонатын
государствого тоно
ачини собестонмостаах
уһаны атыллыыртан
туулуустаах оноруу-
рар. Ону таһынан кол-
изациясын сайдытыы
быһааран, үбүн хар-
наан баран, ным тоно
тидлэрбитини көрөн
дохтонуура. Тарифиан
ныма совхоз тоно ба-
лк үлэдириктэн
онгоруон таһаарыта
гүтүн туудуктаныа-
рылах үлэһитинэн
ууксуяны оһсруу

Усунунан,
экономистар
совхозтарбы
мөл. 834 ты-
тык үлэлэст
бэйэ үбүл
ныахтаахпы
барыллан
солк. барыс
Ити аага со-
төгүл барыс
рин наада. Со-
пайыстыбат
тын батары
ныада онгоһу
тин таһым
суумада тин
Ааспыт пят
унан 18 ме-
лидларарон
не ынахтар
сорууга түрү
Төрдүбүз
тыбаний ах

ах хамсаагийн тахиригор олоорор на-
цественный произ-
вительтай отто сон-
гусна дуусгабарда-
аага илгээсн үлэ-
дэлднэр рабочайга
дизиннь атын ара-
днаны сөн кээмээ-
дохуот ылыдларан
чилэн турар, до-
уу үзү түмүгүттөн
дүлдүгүч болуот.

онхоз кылаачынап
аарымыларынан,
1988 жылга 14
солк. барыстаах-
тарынэ ара бэйэни
иниттэгэр киирэр
Онон 1987 сылы
арымынан, 935 тыһ.
аах түмүктэтүбүт,
костарбыт 10-15
арын элбэтэхтэ-
иниттэгэр тыа ха-
лы бордодуунсууа
уолдаа нэхилэни-
лар өгөлөрү кигэ-
31 700 тыһ. солк.
дэр сорук турар,
тыагаа сылга орто-
үйүөн солкуобайы
Онон 1988 жылга
төлөрү туһаныы

түдэлтэй дэвшлээ. соруу атын нэг эвс калэн үзлэээн бээрлэ днх лэх сагалмат Ким, канна, тэлншртгэн, дуоһунангулар пенсина олоорутулуса суох оройуон экота бөгүүүрүтэр актив шеттарын көүдлээни үрдүү эпизитинэлл көрс сийннэхлит. Ити итла хаһаайыстыбатын укталарын онороо таһааһиттери экономический хан хабан, хаһаайлангага усулуобуйаларын үөсүртү турар. Эконом үөрөхтөөниннэн 2 тың хабыллан үөрөх бара Итин тайнын «Сага хаһаатынан экономика өрөтүн натахтан оспуолабты. Улөһиттери эконо ай ойго-саалада үөрөтнннннгя тосту улартыи-ризма ялдабилэ. Аныгы ноцоот-барыс хантан нэ-бородууксуйа байба туанатын ачатыы фактор хаһаайлынын сылын ан аллах ноцоот тахса-лиахтээх. Итиннэ илтэм-тэн үөратаччыларыннэ специалистара буолал-

Н. МИХАЙЛОВ,
кандидат экономических наук.

